

Irakaskuntza gida

HELBURUAK

Ezagutzak eta trebetasunak garatzea pertsona edo pertsona taldeei eragiten dieten hainbat arrisku aseguragarriak eta prestazio eta kalte-ordainak ebaluatzen erabiltzen diren biziari buruzko aseguruetan kalkuluak aplikatuz.

HABILEZIAK

- Pentsamendu analitikoa eta erreflexio kritikoa,
- Gaitasuna erraz idazteko eta ahoz komunikatzeko
- Gaitasuna ezagutzak ulertzeko eta aplikatzeko pertsona edo pertsona talde aseguragarrien eragiten dieten arriskuak ebaluatzen.
- Gaitasuna arrazoitzeko eta epaiak egiteko txostenen bitartez aktuarial metodoekin.
- Trebetasunak garatzeko pertsona edo bizi-aseguruaren prestazioak kalkulatzeko eta erabili gizabanako-talde aseguragarrien eragiten dieten arriskuak ebaluatzen.

AURRE BALDINTZAK

Probabilitateak, deribatuak eta integralak.

AZALPENA

Pertsona eta pertsona talde arrisku aseguragarriak: Biziraupena, heriotza, gaixotasuna, ezintasuna eta mendekotasuna. Irteera bakarra eta irteera anitzeko taulak.

GAIA-ZERRENDA

1. **SARRERA**

- 1.1 BIOMETRIA AKTUARIALA. KONTZEPTUA
- 1.2 PERTSONA BATEN ADINAREN ADIERAZPENAK
- 1.3 TALDE BATEN AZTERKETA
- 1.4 OINARRIZKO FUNTZIO DEMOGRAFIKOAK:
- 1.5 MALTHUSIAR BIZTANLERIAREN EREDUA:

2 **BIZIRAUPEN ETA HERIOTZEN PROBABILITATEAK**

- 2.1 OROKORTASUNAK
- 2.2 BIZIRAUPEN FUNTZIOA
- 2.3 HERIOTZ ETA BIZIRAUPEN PROBABILITATEAK
  - 2.3.1 Hilkortasun eta biziraupen taulak
  - 2.3.2 Hilkortasun eta biziraupen taulen azalpena
  - 2.3.3 Hilkortasun eta biziraupen taulen funtzioak
  - 2.3.4 Hilkortasun edo Biziraupen taulen eraikuntza
  - 2.3.5 Hilkortasun edo biziraupen taulen sailkapena
  - 2.3.6 Hautatuko taulak
- 2.4 BIZIRAUPEN ERROLDEN FUNTZIOA
- 2.5 HILKORTASUN ZENTRALAREN ZENBATEKOA

3 **BEREHALAKO HILKORTASUNEN ZENBATEKOA**

- 3.1 KONTZEPTUA ETA ADIERAZPEN MATEMATIKOA
- 3.2 HILKORTASUN ETA BIZIRAUPEN PROBABILITATEEN ADIERAZPENAK, BEREHALAKO HILKORTASUN ZENBATEKOAREN MENPE

- 3.3 BEREHALAKO HILKORTASUN ZENBATEKOAREN HURBILEKO KALKULUA
- 3.4 ADIN EZ ZEHATZETARAKO BIZIRAUPEN FUNTZIOA
  - 3.4.1 Heriotzen banaketa uniforme
  - 3.4.2 Berehalako hilkortasun zenbateko konstantea
  - 3.4.3 Balducci-ren hipotesia

- 4 BATEZBESTEKO BIZITZA ETA BIZITZEN INGURUKO BESTE KONTZEPTU BATZUK**
  - 4.1.- BATEZBESTEKO BIZITZA
    - 4.1.1 Batezbesteko Bizitza osoa
    - 4.1.2 Laburtutako batezbesteko bizitza
    - 4.1.3 Erlazioak
  - 4.2 HILKORTASUN BATEZBESTEKO ADINA
  - 4.3 BIZITZA PROBABLEA:
  - 4.4 BIZITZAREN IRAUPEN PROBABLEENA

- 5 BI PERTSONA EDO GEHIAGOKO TALDEAK**
  - 5.1 BI PERTSONA EDO GEHIAGOKO TALDEENTZAKO PROBABILITATEAK
  - 5.2 HERIOTZEN ORDENA KONTUAN IZATEN DUTEN PROBABILITATEAK
  - 5.3 ZIENTZIA AKTUARIALEAN TALDEAREN KONTZEPTUA
    - 5.3.1 Lehenengo mailako taldeak
    - 5.3.2 Bigarren mailako taldeak

- 6 HILKORTASUN EREDUAK**
  - 6.1 HILKORTASUN EREDU EZBERDINAK
    - 6.1.1 Moivre-ren legea
    - 6.1.2 Dormoy- ren legea
    - 6.1.3 Gompertz-en legea
    - 6.1.4 Makeham-en legea
    - 6.1.5 Lazarus-en legea
    - 6.1.6 Beste lege batzuk
  - 6.2 AKTUARIANAK
    - 6.2.1 Aktuarien propietateak

- 7 IRTEERA ANITZEKO TAULAK**
  - 7.1 IRTEERA ANITZEKO TAULA BATEN OINARRIZKO FUNTZIOAK
  - 7.2 IRTEERA BAKARREKO TAULEKIKO ERLAZIOA

- 8 EGOERA FISIKOAREN ARABERAKO BIZTANLERIA**
  - 8.1 OINARRIZKO FUNTZIOAK
  - 8.2 DEFINITUTAKO OINARRIZKO FUNTZIOEN ARTEKO ERLAZIOAK
  - 8.3 BIZTANLERI OROKORREKO TAULAKO FUNTZIOEKIN DAUDEN ERLAZIOAK
  - 8.4 PROBABILITATEAK URTEKO ZENBATEKO TERMINIOETAN
  - 8.5 URTEKO ZENBATEKO INDEPENDIENTEAK
  - 8.6 BEREHALAKO ZENBATEKOAK

8.7 BEREZITAZUNAK

9 IRTEERA ETA SARRERA ANITZEKO TAULAK

9.1 EGOERA ANITZEKO EREDUAK FUNTZIOAK

9.2 TRANSIZIO PROBABILITATEAK

9.3 BEREHALAKO ZENBATEKO TRANSIZIOAK

METODOLOGIA

Erabili prozedurak, tresnak eta metodoak pertsonengan eragina duten arrisku aseguragarriak baloratuz.

KRONOGRAMA

Kurtso honen iraupena 60 ordu dira. Honela banandurik:

GAIA	ORDUAK
1	5
2	5
3	6
4	6
5	6
6	6
7	6
8	10
9	10
GUZTIRA	60